

עין משפט

נר מצוה

קָדַח אֶמֶת פִּיָּה מְהִיל שְׂמַחַת עֲשׂוֹר הִלֵּךְ סָמַךְ לִאֲחֵן סָה טוֹשִׁיעַ אֶלֶּח סִי מִרְיָא סִי־ב

לַעֲזִי רִשִׁי

ברובי"ר. פירוש להוכיח, לאמת, לנרר (דגריס), (רש"י בראשית כ, טו), להילכות פנים (לדגריס) (רש"י מ"ב, יח, גר"י).

הגהות וצינונים

א] [במגילה שם ליתא] (גליון): [ב] בראשונים וכת"י נוסף וכפרוך הדבר הרבו בני ישראל ראשית דגן תירוש ויצהר (דה"ב לא ה) ובתיב: ג] נ"א אמר ר"ח אמר רב (גליון): ד] צ"ל ויאמר אליהם עד ה' בכם ועד משיחו היום הזה] (גליון): ט] צ"ל דחייבין במקרא מגילה (דבש תמר): ו] תיבות "לשם ה'" ליתא בכת"י: ז] צ"ל בעשר] (גליון) ע"י פורת יוסף בילק"מ: ח] צ"ל והמעשר] (גליון): ט] צריך להוסיף בימי אברהם (ערלי"ג עיי"ש): י] צ"ל ממינו (רש"ש):

ליקוטי רש"י

היושב ופֿא עבד עבירה וכו'. ההוא ישנ ולא עבר עברה דקאמר נוטל עליה שטר בעברה שפֿא ונפסא ילדו ולא עבר אין מלוה ימירה מזו [קידושין לט:]. רק חזק פֿבפֿתי וגו' כי הדם הוא הנפש וגו' פֿמען ייבב פֿד ופֿבניך אחריו. לא ולמד מן שכן של מוות אם הדם שנפשו של אדם וכו' [דברים יב, כה]. תנינא. דחלוין. ואם איתא. דנפטרו אלו ואילו צדי אדם הוא אף ציוס הכפורים יש מלקות על לאו שבו וצית דין פוטרין אותו מכרת. אמר רב נחמן. לעולם אין חלוין עליו חביוני והא דקמיי דאין זדונו צדי אדם. הא מני ר' יצחק היא. דאמר נמסכת מכות דאין מלקין בלאו הניחן לאוהרת כרת ופילו התרו צו למלקות וילף טעמיה מהא קרא [מגילה ד:]. כל חייבי כריתות. של עריות היו בכלל ונכרתו הנפשות העושות וגו' שכתוב בפסחת עריות (ויקרא יח). פֿמה יצאת כרת באחותו. דכתיב נקדשים תהיו ואיש כי יקם את אחותו וגו'. פֿדונה בכרת ופֿא במלקות. אם התרו בן ופֿע"ג דמה נמי נשנית בלאוה פֿרשה דלצר שנחתש צה נשנית להערה. אפיפֿו תימא רבנן היא. דאמרי מלקות אלל כרת ופֿס"ה ליכא חילף מינה שחלוין על רבי תנניה והכי חומר מתניין שבת עיקר חומר זדונו צדי אדם וזה עיקר חומר זדונו בהכרת ומינה אם התרו צו ולקה מיפטר [מגילה ד:]. ושאיפֿת שפֿום בשם. שמו של הקב"ה ולא אמרינן מולול הוא כנכודו של מקום שציל כבוד הגברות להוליא שם שמים עליו ולמדו מנעו שומר ה' עמכם ומן המלאך שומר לגדעון ה' עמך גבור החיפֿ. מדקאמר ליה מלאך לגדעון דהסכים: דהפיע. נגלה והוכיח בשעת הלורך בלע"ז צרופ"ר כך שמעתי. לפֿא הופיע נשמעה בקול גדול. צנימוקי רצי: בבית דינו שפֿ שם. לא היה שם חי בצוהה שעה שהרי מת"ם אלל צית דין של אחריו מצניו ותלמידיו וקרי ליה צית דין של שם כמו צית שמאי וצית הלל: ממיני יצאו כבושים. דצרים נעלמים הללו מאתי יפֿאו שלפי שהיהוה היה מלך"ו והיא זכתה לנאת ממנה מלכים"ו מתוך שהיתה נעוהה צצית חמיה יפֿתהה גזירה זו מלפני שיפֿא זרע משניהם כך קיבל רצי מעיקרה לישנא אחרינא מאתי היתה שיפֿאו ממנה"ו שני צנים הללו לכבוש העולם שהרי עתיד דוד ומשיח לנאת ממנה: בית דינו שפֿ שמואפֿ. לעולם ישראל אמרו עד (ב) דהא דכתיב ויאמר צני ישראל איקרו יחיד: רמ"ח מצות עשה. דכל אצר ואצר אומר לו עשה מלוה: שפֿ"ה [מצות] פֿא תעשה. שכלל יוס מזהירים עליו שלא לעצור: מפי משה שית

כג:

אלו הן הלוקין

פרק שלישי

מכות

ריב"ן

אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. וסמך ליה איש אל כל שאר צשרו דמשמע מי שעושה חוקותי אני נותן חיים לו ואלו הן חוקותי איש איש וגו' הא למדת כל היושצ ואינו עוצר כו': פֿזבות את ישראל. כדי שיהו מקצלין שטר צמה שמונעין ענמן מן העצירות לפיכך הרצה להן שלא היה צריך לזוות כמה מלוות וכמה לוהרות על שקנים ונצלות שאין לך אדם שאינו קץ צהן אלל כדי שיקצלו שטר על שפורשין מהן: גב' תנינא. צמסכת מגילה אין צין שצת כו': בהברת. פֿ לשון הכרת תכרת (צמדצר טו)

א) אשר יעשה אותם האדם וחי בהם הא כל פֿהיושב ולא עבר עבירה נותנין לו שטר כעושה מצוה ר"ש בר רבי אומר הרי הוא אומר פֿ רק חזק לבלתי אכול (את) הדם כי הדם הוא הנפש וגו' ומה אם הדם שנפשו של אדם קצה ממינו הפורש ממינו מקבל שטר פֿ גול ועריות שנפשו של אדם מתאוה להן ומחמדתן הפורש מהן על אחת כמה וכמה שיזכה לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות ר' חנניא בן עקשיא אומר רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר פֿ ה' חפץ פֿמען צדקו יגדיל תורה ויאדיר: גב' א) ר' יוחנן חלוין עליו חבריו על רבי חנניה בן גמליאל אמר רב אדא בר אהבה אמרי בי רב תנינן פֿ אין פֿבין שבת ליום הכפורים אלא שזה זדונו בידי אדם וזה זדונו בהכרת ואם איתא אידי ואידי בידי אדם הוא רב נחמן (בר יצחק"ו) אומר הא מני רבי יצחק היא דאמר מלקות בחייבי כריתות ליכא דתניא פֿ רבי יצחק אומר חייבי כריתות בכלל היו ולמה יצאת כרת באחותו לדונו בכרת ולא במלקות רב אשי אמר אפילו תימא רבנן זה עיקר זדונו בידי אדם וזה עיקר זדונו בידי שמים אמר רב אדא בר אהבה אמר רב הלכה כר' חנניה בן גמליאל אמר רב יוסף מאן סליק לעילא ואתא ואמר אמר ליה אביי אלא הא דאמר רבי יהושע בן לוי שלשה דברים עשו ב"ד של מטה והסכימו ב"ד של מעלה על ידם מאן סליק לעילא ואתא ואמר קראי קא דרשינן ה"נ קראי קא דרשינן גופא א"ר יהושע בן לוי שלשה דברים עשו ב"ד של מעלה והסכימו ב"ד של מעלה על ידם [אלו הן] מקרא מגילה ושאילת שלום [בשם] והבאת מעשר מקרא מגילה דכתיב פֿ קימו וקבלו היהודים פֿ קימו למעלה מה שקבלו פֿמטה ושאילת שלום (פֿ) דכתיב פֿ והנה בועז בא מבית לחם ויאמר לקוצרים ה' עמכם ואומר פֿ ה' עמך גבור החיל פֿ מאי ואומר וכי תימא בועז הוא דעביד מדעתיה ומשמיא לא אסכימו על ידו ת"ש ואומר ה' עמך גבור החיל הבאת מעשר דכתיב"ו הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די פֿ מאי עד בלי די הופיע רוח הקודש בבית דינו של שם ובבית דינו של שמואל הרמתי ובבית דינו של שלמה בבית דינו של שם דכתיב פֿ ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני פֿ מנא ידע דלמא כי היכי דאזל איהו לגבה אזל נמי אינש אחרינא [לגבה] יצאת בת קול ואמרה ממני יצאו כבושים בבית דינו של שמואל דכתיב פֿ הנני ענו בי נגר ה' ונגד משיחו את שור מי לקחתי פֿ ויאמרו לא עשקתנו ולא רצותנו פֿ ויאמר עד ה' ועד משיחו"ו כי לא מצאתם בידי מאומה ויאמר עד ויאמר ויאמרו מיבעי ליה יצאת בת קול ואמרה אני עד בדבר זה בבית דינו של שלמה דכתיב פֿ ויען המלך ויאמר תנו לה את הילד החי והמת לא תמיתוהו (כי) היא אמו אמו מנא ידע דלמא איערומא מיערמא יצאת בת קול ואמרה היא אמו אמו אמר רבא ממאי דלמא יהודה כיון דחשיב ירחי ויומי ואיתרמי דחזינן מחזקינן דלא חזינן לא מחזקינן שמואל נמי כולהו ישראל קרי להו בלשון יחיד דכתיב פֿ ישראל נושע בה' שלמה נמי מדהא קא מרחמתא והא לא קא מרחמתא אלא גמרא: דרש רבי שמלאי שש מאות ושלש עשרה מצות נאמרו לו למשה שלש מאות וששים וחמש לאוין כמנין ימות החמה ומאתים וארבעים ושמונה עשה כנגד איבריו של אדם אמר רב המנונא מאי קרא פֿ תורה צוה לנו משה מורשה תורה בגימטריא

אין וכתיב צתרי עשר"ו דקאמר להו נציא לישראל הצאו את כל המעשר אל צית האוצר [וגו'] וצחוני נא צואת וגו' אלמא דהסכים: ואומר ה' עמך גבור החיפֿ. מדקאמר ליה מלאך לגדעון שאלת שלום צסם אלמא דהסכים: דהפיע. נגלה והוכיח בשעת הלורך בלע"ז צרופ"ר כך שמעתי. לפֿא הופיע נשמעה בקול גדול. צנימוקי רצי: בבית דינו שפֿ שם. לא היה שם חי בצוהה שעה שהרי מת"ם אלל צית דין של אחריו מצניו ותלמידיו וקרי ליה צית דין של שם כמו צית שמאי וצית הלל: ממיני יצאו כבושים. דצרים נעלמים הללו מאתי יפֿאו שלפי שהיהוה היה מלך"ו והיא זכתה לנאת ממנה מלכים"ו מתוך שהיתה נעוהה צצית חמיה יפֿתהה גזירה זו מלפני שיפֿא זרע משניהם כך קיבל רצי מעיקרה לישנא אחרינא מאתי היתה שיפֿאו ממנה"ו שני צנים הללו לכבוש העולם שהרי עתיד דוד ומשיח לנאת ממנה: בית דינו שפֿ שמואפֿ. לעולם ישראל אמרו עד (ב) דהא דכתיב ויאמר צני ישראל איקרו יחיד: רמ"ח מצות עשה. דכל אצר ואצר אומר לו עשה מלוה: שפֿ"ה [מצות] פֿא תעשה. שכלל יוס מזהירים עליו שלא לעצור: מפי משה שית

אין וכתיב צתרי עשר"ו דקאמר להו נציא לישראל הצאו את כל המעשר אל צית האוצר [וגו'] וצחוני נא צואת וגו' אלמא דהסכים: ואומר ה' עמך גבור החיפֿ. מדקאמר ליה מלאך לגדעון שאלת שלום צסם אלמא דהסכים: דהפיע. נגלה והוכיח בשעת הלורך בלע"ז צרופ"ר כך שמעתי. לפֿא הופיע נשמעה בקול גדול. צנימוקי רצי: בבית דינו שפֿ שם. לא היה שם חי בצוהה שעה שהרי מת"ם אלל צית דין של אחריו מצניו ותלמידיו וקרי ליה צית דין של שם כמו צית שמאי וצית הלל: ממיני יצאו כבושים. דצרים נעלמים הללו מאתי יפֿאו שלפי שהיהוה היה מלך"ו והיא זכתה לנאת ממנה מלכים"ו מתוך שהיתה נעוהה צצית חמיה יפֿתהה גזירה זו מלפני שיפֿא זרע משניהם כך קיבל רצי מעיקרה לישנא אחרינא מאתי היתה שיפֿאו ממנה"ו שני צנים הללו לכבוש העולם שהרי עתיד דוד ומשיח לנאת ממנה: בית דינו שפֿ שמואפֿ. לעולם ישראל אמרו עד (ב) דהא דכתיב ויאמר צני ישראל איקרו יחיד: רמ"ח מצות עשה. דכל אצר ואצר אומר לו עשה מלוה: שפֿ"ה [מצות] פֿא תעשה. שכלל יוס מזהירים עליו שלא לעצור: מפי משה שית

בכם ועד משיחו היום הזה כי לא מצאתם בידי מאומה [ויאמר עד: [שמואל א' יב, ח] (ל) ויען המלך [ויאמר

תנו לה את הילוד החי והמת לא תמיתוהו היא אמו: [ומלכס א' ג, כו] (מ) ישפֿאל נושע בין תשועת עולמים לא תבשו ולא תפֿלמו עד עולמי עד: [וישעה ב, יז] (ג) תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב: [דברים ג, ד]

אמר עד משיחו היום הזה כי לא מצאתם בידי מאומה [ויאמר עד: [שמואל א' יב, ח] (ל) ויען המלך [ויאמר תנו לה את הילוד החי והמת לא תמיתוהו היא אמו: [ומלכס א' ג, כו] (מ) ישפֿאל נושע בין תשועת עולמים לא תבשו ולא תפֿלמו עד עולמי עד: [וישעה ב, יז] (ג) תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב: [דברים ג, ד]

אמר עד משיחו היום הזה כי לא מצאתם בידי מאומה [ויאמר עד: [שמואל א' יב, ח] (ל) ויען המלך [ויאמר תנו לה את הילוד החי והמת לא תמיתוהו היא אמו: [ומלכס א' ג, כו] (מ) ישפֿאל נושע בין תשועת עולמים לא תבשו ולא תפֿלמו עד עולמי עד: [וישעה ב, יז] (ג) תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב: [דברים ג, ד]

מסורת הש"ס

עם הוספות

א] [קדושין דף לט:]. ב] [מגינה דף יא:]. ג] [מגילה דף ז: ע"פ]. ד] שטר, ה] [לעיל יג: ופֿג]. ו] מגילה דף ז, ח] [זקן סג.]. ט] [כב:]. פֿ] [שם]. שבת לז: וע"ש, ט] [סוטה י:]. י] שבת י, (כ) מלאכי ג, (ל) ב"ר צב ה, (מ) [מגילה י:].

הגהות הב"ח

א] גמרא ופֿאלת שלוס בשם דכתיב: (ב) רש"י ד"ה צית דינו וכו' עד וזה דכתיב:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה בהברת. פֿישון הברת. ע"י מו"ט פרק א משנה ב דמלה:

תורה אור השלם

א) ושמרתם את חקתי ואת משפֿטי אשר יעשה אתם האדם וחי בקם אני יי:

[ויקרא יח, ח]

ב) רק חזק לבלתי אכול הדם כי הדם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הנפש:

[דברים יב, כג]

ג) חפץ יגדיל תורה ויאדיר: [ישעה מב, כא]

ד) קימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנפֿים עליהם ולא יעבור להיות עשים את שני היםים האלה פֿכתבם ופֿכסם פֿכל שפֿה ופֿשנה: [אסתר ג, כו]

ה) והנה בעז פא מבית לחם ויאמר לקוצרים יי עמכם ויאמרו לו יברכך יי: [רות ב, ד]

ו) ויבא אליו מלאך יי ויאמר אליו יי עמך גבור החיל:

[שופטים ג, יב]

ז) הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי ובחנוני נא בזאת אמר יי צבאות אם לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די:

[מלאכי ג, יב]

ח) ויבא יהודה ויאמר צדקה ממני כי על בן לא נתתיה לשפֿה בני ולא יספֿ עוד לדפֿתה:

[בראשית לח, כז]

ט) הנני ענו בי נגר יי ונגד משיחו את שור מי לקחתי ונחמור מי לקחתי ואת מי עשקתי את מי רצותי ויניד מי לקחתי כפר ואעלים עיני בו ואשיב לבם:

[שמואל א' יב, ג]

י) ויאמרו לא עשקתנו ולא רצותנו ולא לקחת מיד איש מאומה:

[שמואל א' יב, ד]

כ) ויאמר אליהם עד יי

ל) ויען המלך [ויאמר תנו לה את הילוד החי והמת לא תמיתוהו היא אמו: [ומלכס א' ג, כו] (מ) ישפֿאל נושע בין תשועת עולמים לא תבשו ולא תפֿלמו עד עולמי עד: [וישעה ב, יז] (ג) תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב: [דברים ג, ד]

מסורת הש"ס עם הוספות

(א) [הוריות דף טז.ת.]. **(ב)** [מענית כג.]. **(ג)** ז"ב פת. **(ד)** [סנהדרין פא.]. **(ה)** טס מז. **(ו)** [כמויות קג.]. **(ז)** [מענית יג.]. **(ח)** סנהדרין דף פא. **(ט)** [כמויות דף קה.]. **(י)** כמויות דף קה. **(יא)** [ז"מ פד.]. **(יב)** ז"ב נו. **(יג)** [סוכה מט.]. **(יד)** גס זה שס. **(טו)** תהלים סב יב. **(טז)** [פרשת ויחן]. **(יז)** בראשית כז יג. **(יח)** [פסחים נז.]. **(יט)** עי' בי"מ ע: ורש"י שם עא. **(כ)** [כמויות דף קה.]. **(כא)** כתובות דף קה. **(כב)** קהלת ז ב, **(כג)** ב טז.

הגהות הב"ח

(א) גמרא משמע דמים כגון ר"א בר' שמעון דלא שמע צילתא לזורנא מרננן:

גליון הש"ס

גמ' ש"א ירד לאומנות חבירו. עיין ז"ק כ ט"ז וסנהדרין דף פא ע"א: שם אפי' ברבית עובד כוכבים. דליתא צנא מליעא דף ע ע"ב: שם דלמא כאבידה המתבקשת. סנהדרין דף קט ע"ב:

הגהות וצינונים

[א] [בע"י ל"ג] (גליון) וכן בכתי' ובכתובות ליתא, אולם עי' במהרש"א: **[ב]** גיא א"ל ר"ע אלא מנחה א"ל תטמאו בכ"ל א"ה ובכולהו איין [בחדא מינייהו לא] (גליון) וכ"ה בסנהדרין ובע"י, ועי' מהרש"א: **[ג]** צ"ל התם נמי בכולהו איין בחדא, המקרא זה בעריות הוא דכתיב (רש"י), ועי' בציון הקודם: **[ד]** גיא בדבריים (ר"ס, ועי' מהרש"א): **[ה]** [בע"י ובט"ל] (גליון) בע"י הגי' ובט"ל שנאמר: **[ו]** בע"י נוסף שנאמר: **[ז]** נדצ"ל רבא (מנחת יהודה, וכ"ה בכת"י): **[ח]** [בע"י ואיתיימא רב אשין] (גליון): **[ט]** גיא מפטי"ום (גליון) ועי' רבנו גרשום: **[י]** [צ"ל שמעתי] (גליון): **[כ]** ס"י אטומה (גליון) וכ"ה בכתי": **[ל]** [שיין לע"ב] (גליון):

ליקוטי רש"י

מפי שמענום. דהיינו שמעו דליעורו של הקצ"ה [הוריות ת. ברה איו]. גירר עצמות אביו. משום כפרה ולא קברו כבוד כדגש ומטה נלח ומפני קידוש השם שימנה על רשעו ויסקרו הרעסים [פסחים נה.]. גירר עצמות אביו. לפי שהיה רשע צוהו ולא נהג צו כבוד נקבורתו ולתולאו כהוגן צמנות זהב וכסף [ברכות יז.]. ע"ל מטה ש"ל חב"לים. דקן ציון מפני שהיה אמו רשע וצוהו לעמי כל כדי שמיסקרו האחרים ולכבוד עלמו לא חש ומפני כבוד אב נמי ליכא למיחש דנשיא ענמך כמיז (שמות כ"ב) צושה מעשה עמך נצוה בעיניו הוא עלמו נצוה וממאס בפני עלמו שלא חש לכבודו צמקוס קידוש ה' וכו' [סנהדרין מז.]. [ומשך בע"ב].

ט) ובגוים ההם לא תרגיע ולא יהיה מנוח לךבך תגלך ונתן יי' לך שם לב רב ונליון עינים ותאבון נפש: (דברים כה, טז)
ז) כה אמר יי' מצא חן במועדך עם שרידי הרב הלוחץ להרגיעו ישראל: [ויטה לא, א]
פ) נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע ותטאה נקמה לא ינקמה פקר עון אבות על בנים ועל בני בנים על שלשנים ועל רבעים: [שמות לה, יז]
ח) הן כל הנפשות יי' הנה כנפשי האב וכנפשי הבן לי הנה הנפש החטאת היא תמות: [יחזקאל יח, ד]
ק) ותברחתם בגוים ותאכלה אתכם ארץ איביכם: [ויקרא כה, טח]
ר) ויהי ביום ההוא יתקע בשופר גדול ויבאו האבירים פארץ אשור ותנחמים פארץ מצרים והשתחוו לו ביהר הקדש בירושלם:

אלו הן הלוקין

ריב"ן

שית מאה ו**חד סרי**. והיינו דכתיב תורה לוח לנו משה ושמים מפי הגבורה הרי שית מאה ותליסרי: מפי הגבורה שמענום. דכתיב^(ט) אחת דבר אלהים ושמים זו שמענו^י צמכילתא: והעמידן ע"ל אחת עשרה. שצתחלה היו נדיקים והיו יכולים לקבל עול מנות הרצה

פרק שלישי

מכות כד.

זה דבר גנאי ושותק והיינו דמים לשון שתיקה: כגון רבי אֶעֱזר ברבי שמעון. צהשוכר את הפועלים (ב"מ דף פד:). דנפק רישאא מאדונייה וליתמוזי לאיתמיה צחלמא ואמר לה האי דשמעית צילתאא לזורנא מרננן ולא מחאי כדמצעי לי אלמא צחיוו הוה רגיל לדקדק צכך ולפיכך הקפיד הקצ"ה עליו על אותו הפעם שלא מיחה: זו הוצאת המת והכנסת הכלה. דכתיב צהו^(כ) לכת טוב ללכת אל צית אלל מלכת וגו': בא ישיעיה בן אמוץ. כל שעה דורות של מטה היו מתמעטין: חדל נא. אותה צרכה שאמר משה וישכון ישראל צטח צדד עין יעקב כלומר אימתי ישכון ישראל צטח כשיהיו נדיקים כעין יעקב: מי יקום יעקב. מי יוכל להיות חסיד כיעקב כי קטן הוא קטנים הם הטועים שיהיו נדיקים כיעקב:

מכאן ואילך מפירושו רבינו גרשום הל"ך להרגיעו ישראל. שיהא להם מנוחה בגלותן: בשופר גדול וגו'. וצאו האוצדים צארץ מלמד שלא יהו אצודים צין העוצדי כוכבים: כאבידה המתבקשת. ונמלאת לאחר זמן: כאבילת קישואין ודלועין. שאוכלים מקצתם ומקצתם אין אוכלין: מפלטירו. צית של רומי: ומה לעוברי רצונו כך. שמשתמשים לעצודת כוכבים שלהם יושבים צהשקט ושלוח ישראל שעושין רלונז על אחת כמה וכמה שישלם להם שכר טוב: קרעו בגדיהם. דדינו ליעצד הכי: והלא אוריה במקדש ראשון היה. ככתוב צספר מלכים^(כז): זכריה מנביאים אחרונים היה. שהיה צמקדש שני: תלה הכתוב נבואתו ש"ל זכריה נבואתו ש"ל אוריה. כלומר שפורענות שניצא אוריה שאמר ירושלים לעיים תהיה והר הצית לצמות יער נתקיים כמו כן עתיד להתקיים דברי נחומים של זכריה שיצנה צית המקדש צמהרה צימינו חמן סלה:

חדרן עלך אלו הן הלוקין וסליקא לה מסכת מכות

נוער כפיו מתמוך בשוחד אומם אזנו משמוע דמים ועוצם עיניו מראות ברע הולך צדקות זה אברהם אבינו דכתיב י כי ידעתיו למען אשר יצוה וגו' ודובר מישרים זה שאינו מקניט פני בר' יוסי אומם אזנו משמוע דמים (ה) דלא שמע ביולותא דצורבא מרבנן ושתיק כגון י ר"א ברכי שמעון ועוצם עיניו מראות ברע כדרבי חייא בר אבא י דאמר ר' חייא בר אבא י זה שאינו מסתכל בנשים בשעה שעומדות על הכביסה וכתיב י הוא מרומים ישכון [וגו'] בא מיכה והעמידן על שלש י דכתיב י הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם (ה') אלהיך עשות משפט זה הדין אהבת חסד זה גמילות חסדים והצנע לכת זה הוצאת המת והכנסת כלה י והלא דברים קל וחומר ומה דברים שאין דרכן לעשותן בצנעא אמרה תורה והצנע לכת דברים שדרכן לעשותן בצנעא על אחת כמה וכמה חזר ישעיהו והעמידן על שתיים שנאמר י כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה בא עמוס והעמידן על אחת שנאמר י כה אמר ה' לבית ישראל דרשוני וחיו מתקיף לה רב נחמן בר יצחק אימא דרשוני בכל התורה כולה אלא בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר י וצדיק באמונתו יחיה אמר ר' יוסי בר חנינא ארבע גזירות גזר משה רבינו על ישראל באו ארבעה נביאים וביטלום משה אמר י וישכון ישראל בטח בדד עין יעקב בא עמוס וביטלה [שנאמר] י חדל נא מי יקום יעקב וגו' וכתיב י ניהם ה' על זאת [וגו'] משה אמר י ובגוים ההם לא תרגיע בא ירמיה ואמר י הלוך להרגיעו ישראל משה אמר י פוקד עון אבות על בנים בא יחזקאל וביטלה י הנפש החוטאת היא תמות משה אמר י ואברדתם בגוים בא ישעיהו ואמר י והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וגו' אמר רב"י מסתפינא מהאי קרא ואברדתם בגוים מתקיף לה רב פפא י דלמא כאבידה המתבקשת דכתיב י תעיתי כשה אובד בקש עבדך אלא מסיפא [דקרא] י ואכלה אתכם ארץ אויביכם מתקיף לה מר זוטרא י דלמא כאבילת קישואין ודלועין וכבר היה ר"ג ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא מהלכין בדרך ושמעו קול המונה של רומי מפלטה י [ברחוק] מאה ועשרים מיל והתחילו בוכין ורבי עקיבא משחק אמרו לו מפני מה אתה משחק אמר להם ואתם מפני מה אתם בוכים אמרו לו גוים הללו שמשתחווים לעצבים ומקטרים לעבודת כוכבים יושבין בטח והשקט ואנו בית הדום רגלי אלהינו שרוף באש

עין משפט ונר מצוה

קלז א מיי' פ"ב מהל' מלכס הל' ה:
קלז ב מיי' פכ"א מהל' איסוריציאההלכה כה סמג לאוין קכו טו"ע אה"ע סי' כה ס"א:

תורה אור השלם

א) מְזוּמֹר לְדוֹד יי' מִי יִגוֹר בְּאַהֲלֶיךָ מִי יִשְׁכֹּן בְּהַר קִדְשֶׁךָ: הוֹלֵךְ תָּמִיד וּפְעֵל צִדֵּק וְדָבָר אֱמֶת בְּלִבּוֹ: לֹא רָגַל עַל לִשְׁנוֹ לֹא עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְהִרְפָּה לֹא נִשְׁאַ עַל קָרְבּוֹ: גְּבוּה בְּעֵינָיו נְמוּאָם וְאֵת יְרָאִי יי' יִכְבֵּד: נִשְׁבַּע לְהִרְעֹ וְלֹא יִמָּר: בְּסֻפּוֹ לֹא נָתַן בְּנִשְׁךְ וְשָׁדָר עַל נָקִי לֹא לָקַח עֹשֶׂה אֱלֹה לֹא יְמוּט לְעוֹלָם:

[תהלים טו]

ב) וְהִי אַבְרָם בֶּן תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתִשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יי' אֵל אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי אֵל שְׂדֵי הַתְּהֵלֶךְ לָפָנִי וְהָיָה תָמִיד:

[בראשית יג, א]

ג) אוֹלֵי יְמוּשָׁנִי אָבִי וְהִיְתִי בְּעֵינָיו מְתַעֲמָתַע וְהִבְאִיתִי עָלַי קִלְעָה וְלֹא בְּרַכְהָ:

[באישת כז, יב]

ד) אֵל תִּטְמָאוּ בְּכָל אֱלֹהִי כִּי בְּכָל אֱלֹהִי נִטְמָאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אֲנִי מְשַׁלַּח מִפְּנֵיכֶם:

[ויקרא יח, כד]

ה) הִלֵּךְ צִדְקוֹת וְדָבָר מִיִּשְׂרָאֵל מֵאִם בְּבִצֵּעַ מְעֻשְׁקוֹת נָעַר כְּפִיו מִתְמוֹךְ בִּשְׁחָד אִמָּם אֲזִנּוֹ מִשְׁמַע דְּמִים וְעֵצֶם עֵינָיו מִרְאֵת בְּרָעַ: [ישעיה לה, טז]

ו) כִּי יִדְעַתִּי לְמַעַן אֲשֶׁר יֵצֵא אֶת בְּנָיו וְאֵת בִּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ יי' לַעֲשׂוֹת צִדְקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן יָבִיֵא יי' עַל אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלָיו:

[באישת יח, יט]

ז) הוּא מְרוּמִים יִשְׁכֹּן מִצְדוֹת סִלְעִים מְשֻׁנְבוֹ לְחֻמוֹ נָתַן מִמְּיוֹ נְאֻמִּים: [ישעיה לה, טז]

ח) הִגִּיד לְךָ אֲדָם מַה מְזֻב וְכֹה יי' דוֹרֵשׁ מִמֶּךָ כִּי אִם עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהִצָּנֵעַ לִבָּת עִם אֱלֹהֶיךָ: [מכיה ג, ח]

ט) כֹּה אָמַר יי' שְׁמְרוּ מִשְׁפָּט וְעֲשׂוּ צִדְקָה כִּי קָרִיב יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהַגְלִיל:

[ישעיה נה, א]

י) כִּי כֹה אָמַר יי' לְבֵית יִשְׂרָאֵל דִּרְשׁוּנִי וְהָיוּ: [עמוס ה, ד]

כ) הִנֵּה עֹפֶלֶה לֹא יִשְׁרָה נִפְשׁוֹ בּוֹ: [צדִיק בְּאִמוּנָתוֹ יִתְהַי:]

[חבקוק ב, ד]

ל) וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּכַד עֵין יַעֲקֹב אֵל אֲרִיץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶף שְׁמִיו יִעֲרָפוּ מִל: [דברים לג, כח]

מ) וַאֲמַר אֲדֹנָי יי' חֲדַל נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטָן הוּא: [עמוס ג, ח]
נ) נָחַם יי' עַל זֹאת גַּם הָיָא לֹא תִהְיֶה אֲמַר אֲדֹנָי יי': [עמוס ג, יז]

ז) וּבְגוֹיִם הָהֶם לֹא תִרְגֵּיעַ וְלֹא יִהְיֶה מְנוּחַ לְכַפְךָ תִּגְלָךְ וְנָתַן יי' לְךָ שֵׁם לֵב רַב וְנִלְיוֹן עֵינַיִם וְתֹאבֹון נֶפֶשׁ: [דברים כה, טז]
ח) כֹּה אָמַר יי' מִצָּא חָן בְּמוֹעֶדְךָ עִם שְׂרִידֵי הָרַב הַלּוֹךְ לְהַרְגִיעוֹ יִשְׂרָאֵל: [ויטה לא, א]
פ) נִצֵּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשָּׂא עוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאת נִקְמָה לֹא יִנְקָמָה פֶּקֶד עוֹן אֲבוֹת עַל בָּנִים וְעַל בְּנֵי בָנִים עַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רְבָעִים: [שמות לה, יז]
צ) הֵן כֹּל הַנְּפֻשׁוֹת יי' הִנֵּה כְּנָפְשׁ הָאָב וּכְנָפְשׁ הַבֵּן לִי הִנֵּה הַנְּפֹשׁ הַחַטָּאת הִיא תָמוּת: [יחזקאל יח, ד]
ק) וְתִבְרַחְתֶּם בְּגוֹיִם וְתֹאכְלֶה אֹתְכֶם אֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם: [ויקרא כה, טח]
ר) וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל וְיָבֹאוּ הָאֲבִירִים פְּאָרֶץ אֲשׁוּר וְהַנְּדָחִים פְּאָרֶץ מִצְרַיִם וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַם:

^[1] [שע"י כז, יג]

^[2] [שע"י כז, יג]

^[3] [שע"י כז, יג]

^[4] [שע"י כז, יג]

^[5] [שע"י כז, יג]